

Kurumsal Yönetim İlkelerinin Sermaye Piyasalarının Gelişmesindeki Önemi ve Türkiye Uygulamaları

(14 Ocak 2010, İstanbul)

Nevzat Öztangut

Başkan, Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği

Sayın Başkanlar,

Değerli Katılımcılar ve Basınıımızın Saygıdeğer Temsilcileri
Konuşmama başlamadan önce hepinizi saygı ile selamlıyorum.

Öncelikle **III. Kurumsal Yönetim Zirvesi** gibi başarılı bir çalışmayı düzenleyen ve beni açılış konuşması yapmak üzere davet eden Türkiye Kurumsal Yönetim Derneğine teşekkürlerimi sunarım.

Günümüzde, ekonomik etkinlik ve rekabeti geliştirmenin en önemli araçlarından biri olarak “etkili şirket yönetimi” görülmektedir. Çağdaş kurumsal yönetim anlayışı, “etkili şirket yönetimi” hedefine yönelik olarak; şirketin yönetim kadrosu, çalışanları, büyük ve küçük ortakları yani başka bir deyişle yatırımcıları ve şirketle bire bir doğrudan ilişkisi olmasa da üçüncü kişilerle şirket arasındaki ilişkileri düzenler. Bu geniş ilişkiler ağında etkin bir şirket yönetimi, verimliliği artırırken, getirinin de adil paylaşımını sağlar. İşte bu noktadan hareketle, Kurumsal Yönetimin sermaye piyasaları açısından önemi ortaya çıkmaktadır. Bugün uluslararası ölçekte, kurumsal yönetimin sayısız faydalarından en önemlerinden birinin sermaye piyasası alanında olduğu kabul edilmektedir.

Kurumsal yönetim, esas itibarıyla, şeffaflık, küçük ortakların yönetimde söz sahibi olması ve kârdan pay alması, ortaklara eşit davranılması, azınlık haklarının korunması gibi konuları düzenleyen sermaye piyasası kuralları ile örtüşmektedir. Dolayısıyla, farklı bir bakış açısıyla kurumsal yönetim ilkeleri, esasen, sermaye piyasasının getirdiği kuralların özünün bir çok şirkete yaygın olarak uygulanmasıdır. Örneğin kurumsal yönetimin olmazsa olmaz ilkeleri olan “eşitlik”, “şeffaflık”, “hesap verebilirlik” ve “sorumluluk” sermaye piyasası için de olmazsa olmaz ilkelere. Öte yandan özellikle globalleşme ve liberalleşmeye paralel olarak işletmelerin çok büyümesi ve dolayısıyla kontrolünün güçleşmesi, şirketlerin başarılı bir şekilde yönetilebilmesi için kurumsal yönetim ilkelerinin uygulanması ve kullanılmasını da neredeyse zorunlu hale getirmektedir. Zira bu büyük yapıları, artık geleneksel yöntemlerle yönetmek imkansız hale gelmektedir. Sadece yönetim kurulu seviyesinde değil, her seviyede şeffaflık, hesap verilebilirlik ve sorumluluk ilkelerinin uygulanması zorunlu hale gelmiştir. Bu durum bizi şuraya götürmektedir. Kurumsal yönetim anlayışı sadece şirket dışındaki 3. partiler için değil bizatihi şirketin kendi başarısı ve devamlılığı için de lazımdır.

Kurumsal yönetim, ilk başta bazı kuralların uygulanması nedeniyle belki zorlayıcı gelse de zaman içinde şirketlerin hayatını kolaylaştırıcı etkileri olmaktadır. Nitekim globalleşme ve liberalleşmeye paralel olarak artan rekabet, şirketlerin büyümek için yatırım yapma ihtiyacını doğurmuştur. Bunun için gerekli olan finansman kaynağını bulma çabasındaki şirketler açısından, kurumsal yönetim standartlarına uyum hayati önem arz etmektedir. Etkili kurumsal yönetim, mikro ekonomik etkinliği geliştirmede anahtar rol oynar ve bütün

şirketler için finansman kaynağına erişim yoludur. Uluslararası sermaye akımlarının kalıcı ve istikrarlı olmasında, kurumsal yönetim ilkelerine uyum belirleyici rol oynamaktadır. Zira uluslararası sermayenin daha çok, kurumsal yönetim anlayışı kapsamında ayrıntılı olarak tanımlanan "pay ve menfaat sahiplerine eşit davranıldığı", "şirketlerin malvarlıklarının daha etkili olarak korunduğu" ve "hesap verebilirliğin" yerleştiği ülkelere doğru aktığını görmekteyiz. Bunun en önemli nedeni, bu ilkelere uyulması sayesinde, şirkete duyulan güvenin artması ve dolayısıyla da, sermaye maliyetinin düşmesidir.

Kurumsal yönetim ilkelerinin uygulanması, şüphesiz, uluslararası portföy ve doğrudan yatırımların artması açısından da anahtar rol oynayacaktır. Bundan dolayı, kurumsal yönetim konusu uluslararası iş çevresinin gündemine ilk defa girdiğinden beri, bu konudaki çalışmalar devam etmektedir.

Türkiye'de bugün Sermaye Piyasası Kurulumuz başta olmak üzere, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası, Türkiye Kurumsal Yönetim Derneğinin çabaları ile kurumsal yönetim anlayışı belirli bir seviyeyle gelmiştir. Ancak geline bu seviye yeterli midir? Şüphesiz hayır. Türkiye de pay sahipliğinin yeterince yaygınlaşmamış, çok ortaklı birçok şirkette kurumsal yönetim ilkelerinin yeterli seviyede uygulanmadığı hepimizin malumudur. Türkiye'de kurumsal yönetimin düzeyinin yükseltilebilmesi için bir yandan kurumsal yönetimin normları ve uygulama esasları oluşturulurken, bir yandan da ekonomik, hukuki ve politik kurumların bu uygulamaya elverişli hale getirilmesi gerekiyor. Nitekim Doğu Avrupa'nın piyasa ekonomisine geçen ülkelerinden, Uzakdoğu ülkelerine kadar birçok ülkenin deneyimi de bunu gösteriyor.

Konuşmamın başında da değindiğim gibi, günümüzde iyi kurumsal yönetimin sağlanmasının ülkede verimlilik ve ekonomik fayda artışı sağladığı hemen her kesimce kabul edilmektedir. Bu ilişkide sermaye piyasaları da kilit bir rol oynamaktadır. Biz Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği olarak kurumsal yönetim alanında çalışmalarını sonuna kadar destekliyoruz. Zira iyi kurumsal yönetim sadece sermaye piyasamızı büyütüp finansal aracılık kesimini geliştirmekle kalmayacak ülkemizdeki bir çok alanda verimlilik ve milli gelir artışı sağlayacaktır.

Sivil toplum örgütü olarak kendisine bu konuyu vazife edinmiş Türkiye Kurumsal Yönetim Derneğinin çabaları son derece taktire değerlidir. Bir meslek mensubu olarak kendilerine şahsım ve Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği adına şükranlarımı sunuyorum. Sözlerime son verirken **III. Kurumsal Yönetim Zirvesinin** başarılı geçmesini diler, beni ilgiyle dinlediğiniz için teşekkürlerimi sunarım.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.